

Notulen van de vergadering gehouden
op vrijdag 17 januari 1975 in het Catshuis
's morgens van 8.30 uur tot 10.00 uur

Aanwezig: minister-president Den Uyl (bij de
punten 1-4a) en de ministers Lubbers, Pronk,
Van der Stee, Van der Stoel en Westerterp

Voorts zijn aanwezig de heren Barten (Fi),
De Grooth (EZ), Italianer (BuZ),
Nierstrasz (Fi), Van Swinderen (BuZ) en
De Zeeuw (LV)

Secretaris : mr. J. P. M. H. Merckelbach
Adjunct-secretaris: drs. A. J. van Galen Last

1. Notulen van de vergadering van 5 december 1974
(nr. 6790 en 6790b)

De notulen worden vastgesteld na de
wijzigingen opgenomen in bijlage I.

2. Mededelingen

Geen onderwerpen.

3. Voorbereiding Algemene Raad van 20 en 21 januari
1975 (Conclusies van de coördinatiecommissie van
15 januari 1975, aangeboden bij brief van de
staatssecretaris van Buitenlandse Zaken Brinkhorst
dd. 15 januari 1975, nr. 11791)

a. Energiebeleid

Minister Lubbers vraagt zich af of men
voor wat betreft de terughoudende toon in de
conclusies ten aanzien van de bespreking van de
energieproblemen in de Algemene Raad, niet nog

verder zou kunnen gaan. De documenten zijn eerst afgelopen week ontvangen en wellicht zijn er nog nieuwe op komst. Bovendien is er enige tijd geleden een speciale Energieraad gehouden welke over niet al te lange tijd nl. op 13 februari a.s. zal worden gevolgd door een tweede. Spreker vindt het vreemd dat de Commissie nu opeens behoefte heeft aan een tussentijdse discussieronde, maar veronderstelt dat dit tactisch met het Internationaal Energie Programma (IEP) heeft te maken. Een dergelijke discussie lijkt echter onnodig en zelfs niet ongevaarlijk, zodat het verstandig zou zijn daarvan af te zien.

De heer Italianer merkt op dat de slechte voorbereiding van Raadszittingen door de te late ontvangst van de stukken een steeds terugkerend probleem is. Het moet echter mogelijk zijn dit agendapunt te schrappen, daar de Raad hiertoe met gewone meerderheid een besluit kan nemen. Het doel van de Commissie en natuurlijk de Fransen is, om door middel van een Raadsdiscussie enige invloed te krijgen op het komende IEP-gesprek. De Nederlandse vertegenwoordiger behoeft overigens een discussie niet af te wijzen, maar zou wel als voorwaarde moeten stellen dat er geen besluiten worden genomen.

De minister-president heeft in de conclusies van de coördinatiecommissie gezien dat de Europese Commissie slechts een toelichting op haar documenten zal geven en begrijpt daarom het afhoudende standpunt van minister Lubbers niet. Bovendien is het gevaar groot, gezien de vroegere ervaringen, dat men Nederland wederom ervan zal beschuldigen een gemeenschappelijk energiebeleid tegen te houden.

Volgens minister Van der Stoel is de gang van zaken voorspelbaar. Na een toelichting door de Commissie zullen vermoedelijk algemene beschouwingen van de zijde der lidstaten volgen, waarna ongetwijfeld zal worden besloten de discussies in een volgende vergadering voort te zetten. Spreker zou die discussies overigens graag op gang zien komen, met name in verband met de verhouding producentenlanden - consumentenlanden en die tussen Frankrijk en het IEP.

Minister Lubbers merkt op dat de moeilijkheid eigenlijk alleen zit in het punt "ontwikkeling van nieuwe energiebronnen", omdat wel eens geprobeerd zou kunnen worden tot een snelle oriëntatie te komen over de daarvoor noodzakelijke investeringen. Spreker is op zichzelf niet tegen die investeringen gekant, maar zou dat punt wel goed voorbereid willen zien. Hij heeft echter begrip voor de delicate positie waarin Nederland zich bevindt en is daarom akkoord met de oriëntatie zoals door minister Van der Stoel gegeven.

↳ bijeenkomst van
↳ de regering
board van het
IEP plaatsvindt
voor de zitting
van de Energieraad.

De heer Italianer maakt de raad attent op de moeilijkheid dat de ~~zitting van de Energie-raad plaatsvindt vóór de bijeenkomst van de regering board van het IEP~~

Minister Lubbers vreest dat de Commissie iedere keer een discussie in de EEG-raad zal uitlokken, wanneer bepaalde problemen in het IEP aan de orde komen, omdat Frankrijk geen lid daarvan is en de Commissie slechts een waarnemersstatus heeft. Dit heeft tot gevolg dat de overige lidstaten in steeds sterkere mate hun vrijheid van handelen binnen het IEP zullen verliezen.

Minister Van der Stoel bevestigt deze visie en zegt toe in de komende Raadszitting daarmee rekening te zullen houden.

3 b. Multilaterale tariefonderhandelingen GATT

Minister Lubbers informeert of het de bedoeling is in de komende zitting van de Algemene Raad het punt van de multilaterale tariefonderhandelingen in het kader van de GATT af te handelen, nu reeds een speciale Raadszitting hiervoor is afgesproken. Minister Van der Stoel antwoordt dat vermoedelijk een substantiële discussie zal plaatsvinden.

Minister Lubbers merkt op dat hij dan zal proberen bij de behandeling van dit punt in Brussel aanwezig te zijn.

Minister Westerterp vraagt in dit verband of de president van de Verenigde Staten met het aanvaarden van de Trade-Act, voldoende ruimte heeft gekregen voor de onderhandelingen. Daarnaast is spreker benieuwd of het bericht juist is dat de Sowjet-Unie, na het niet doorgaan van het handelsakkoord met de Verenigde Staten, van plan is zich meer op West-Europa te richten en aan afzonderlijke landen voorstellen te doen voor handelsovereenkomsten. Spreker dacht zelf dat dit laatste binnen EEG-kader niet meer mogelijk is.

↳ staat dat de
↳ Fransen, die
daar toevallig
ook waren,
↳ hebben

Minister Lubbers is van mening dat de eerste vraag bevestigend en de tweede ontkennend moet worden beantwoord. Het heeft hem daarom gefraspeerd dat in het verslag van de Gemengde Commissie met Polen ~~de Fransen waren daar toevallig ook~~ ten onrechte de indruk gewekt ~~wordt~~ dat er ook in 1975 nog mogelijkheden op dit gebied zijn. Nederland kan overigens wel eens in een moeilijke positie geraken.

Volgens minister Westerterp zou de Gemeenschap zich actief voor een gemeenschappelijke handelspolitiek met Oost-Europa moeten inzetten.